

opkommet en Uvedragt og Splid, som det aldrig tilforn har været Tilfældet, mellem det danske Folk. Der er een Ring i dette Ministeriums Lid, der forsaavidt er glædelig — jeg siger forsaavidt — det er, at vi have et godt Finantsvæsen. Men jeg siger paa den anden Side, at det er ligesaa sørgeligt at se en saadan Overflod, som burde være i Borgernes Lomme, ligge i Statskassen. Og ikke alene dette, men netop denne store Overflod er en væsentlig Skyld i den Splid og Uvedragt, som er tilstede. Det er ligesaa vel til Stede at have for Meget som for Lidt; men det er en given Ring, at en i den Grad fylbt Statskasse giver Anledning til en usund Husboldning og giver Anledning til en Rift efter at komme til at faae fat i Pengene, idet Mange sige til sig selv: Vi have dog Part i den Eiendom, og vi maa se at faae fat i Noget af den. Naar vi se paa de Bevillinger, der ere fremkomne i de senere Aaringer, er det sikkert, at Ingen kan sige, at der er nogen Knaphed i nogenjomhelst Retning, men det er aldeles sikkert, at det giver Anledning til en Udselthed, en Overdaadighed, en Pragt og en Nydelsesyge i mange Retninger, som aldrig i den Grad kunde næres, naar vi ikke havde alle de Penge i Statskassen. Det giver Anledning til saa umaadelige Fordringer paa visse Omraader: Vi kunne befæste Kjøbenhavn, vi kunne kjøbe Kanoner, vi kunne det og vi kunne det, thi vi have Penge nok. Jeg gad vidst, om saadanne Forlangender vilde komme i den Udstrækning, derfor der var Spørgsmaal om, hvor Pengene skulde komme fra. Nei, saa vilde Kravene holde sig indenfor fornøftige Grændser og indenfor Grændser, som det lille bitte Land Danmark vilde være bedre tjent med. Jeg skal nu se lidt paa disse Finantslovsforslag — thi vi have jo egentlig to foran os — og da vil jeg først tillade mig at gjøre nogle Bemærkninger angaaende det Finantsresultat, som er kommet ud efter den foreløbige Bevilling, som vi desværre have maattet gaa paa et helt Aar. Her vil jeg da først, i Parenthes, for mit Vedkommende yde Finantsudvalget i Folkethinget en Anerkjendelse for den store Alieilighed, det har havt med at rede Tingene ud fra hinanden, saa at der dog er en Mulighed for at finde lidt Rede deri. Forhandlingen mellem Folkethingets Finantsudvalg og Regjeringen har jo ført til, at der findes en Redegjørelse for, hvordan den foreløbige Bevilling er brugt, og det er tilkjendegivet ved forskellige Tegne: Plus, Minus og Spørgsmaalstegn, som saa betyde, hvorledes Bevillingen er benyttet. Den Fremgangsmaade, der er brugt, er imidlertid desuagtet ikke let at hitte Rede i. Et Sted finder man, at der er brugt Bevillinger til Ring, som man skulde antage ikke ret kunde bruges, et andet Sted er der ikke brugt Bevillinger, som egentlig kunde og burde bruges. Der er ikke brugt nogen systematisk Fremgangsmaade, og heller ikke

ere Bevillingerne brugte efter de Regler, som tilforn have været gjældende. Vi have imidlertid heller aldrig havt en Bevilling af den Slags, som har gjædt for et helt Aar, og det kan saa tjene til Undskyldning for, at Administrationer efter bedste Skjønnende har maattet bruge Bevillingerne, som de kunde. Jeg haaber dog, at vi Alle, Regjeringen indbefattet, ere enige om, at det er meget sørgeligt, at et helt Finantsaar skal gaa hen med Brug af den Slags Bevillinger. Jeg for mit Vedkommende er meget sørgmodig, jeg tør sige bekymret over, at Tilstanden er en saadan, at det skal overlades til Administrationen at have den væsentlige Afgjørelse af Bevillingernes Anvendelse.

Der er et Par større Punkter, som indeholdes i Redegjørelsen for den foreløbige Bevilling, med Hensyn til hvilke jeg vilde tillade mig nogle Spørgsmaal, og da først til den ærede Marineminister. Der er nemlig sat et Spørgsmaalstegn ved Paabegyndelsen af et nyt Panserbatteri af Helgolandsklassen. Det er jo, som bekendt, en Nybygning, og det har vist Alle været enige om, at Nybygninger, og navnlig Nybygninger af den Bestaafenhed, kunne ikke tages paa forventet Tilleggsbevilling, men kunne kun udføres, naar de ere fuldt ud bevilgede. Jeg kan godt forestille mig, hvor vanskeligt det er for den ærede Marineminister, naar han staar i Begreb med at skulle anvende denne Bevilling, hvor fristende det er, naar han rækker Haanden ud, ligesom griber og gjerne vil have fat i Panserskibet, ligesaa fristende omtrent, som naar en Mand, der er vant til at drikke, sidder foran en Brændevinsflask; det vil da være ham meget vanskeligt at lade den slaa. Saaledes kan jeg ogsaa godt forstaa, hvor vanskeligt det er for den ærede Marineminister at holde sig fra rigtig at tage fat paa Panserskibet, men da Finantsaaret er saa nær udløbet, og jeg idetmindste ikke har hørt Noget om, at den ærede Minister endnu har taget fat paa denne Foranstaltning, antager jeg, han har været saa heldig at modstaa Fristelsen endnu denne Gang, og det glæder mig forsaavidt for den ærede Ministers Skyld. — Der er en anden stor Post, som jeg ogsaa gjerne vilde fremsætte et Spørgsmaal om, det er angaaende de 6 store Kruppske Kanoner. De bleve jo allerede bevilgede for endel Aar siden, nemlig paa Finantsloven for 1879—80. Det første og det andet Bidrag til disse Kanoner bleve bevilgede i de to Finantsaar 1879—80 og 1880—81, og det tredje Bidrag staar paa den midlertidige Bevilling, men de ere endnu ikke givne ud. Jeg har ikke i Annærkningerne til indeværende Aars Finantslov set nogen Redegjørelse for, hvordan det kan være, at denne Bevilling ikke er given ud sidste Aar, da det formentlig efter sædvanlige Regler maatte være en af de Bevillinger, der kunde gives ud. Kanonerne ere jo formodentlig kjøbt efter Kontrakt, og en Kontraktmæssig Forpligtelse maatte jo kunne opfyldes efter den foreløbige Bevilling.